

Naturvärdesinventering (NVI), område b, vid Snurrom verksamheter i Kalmar kommun

på fastigheterna Kläckeberga 10:1 och Västerslät 17:1

Kalmar kommun

2017-07-03

Innehåll

Inledning och syfte.....	3
1. Metod.....	3
1.1 Bedömningsgrunder.....	4
1.2 Bakgrund och områdesbeskrivning	5
2. Resultat.....	6
2.1 Inledning.....	6
2.2 Förstudie.....	7
2.3 Naturvärdesobjekt.....	13
3. Potentiella livsmiljöer för skyddsvärda arter.....	16
4. Sammanfattande slutsats.....	18
Referenser.....	19

Samtliga fotografier i rapporten samt kartor/figurer från ArcGIS 10.1 är producerade av Jonas Wäglind, Ekologa. Jonas Wäglind är examinerad miljövetare vid Högskolan i Kalmar och har mångårig erfarenhet och kunskaper om biologiska och ekologiska inventeringar. Jonas planlägger naturvård, skriver skötselplaner och utför även åtgärder, för att gynna biologisk mångfald.

Inledning och syfte

På uppdrag av Kalmar kommun har Ekologa genomfört en naturvärdesinventering, enligt Svensk standard SS 199000:2014 av ett mindre avgränsat område på fastigheterna Kläckeberga 10:1 och Västerslät 17:1 i Kalmar kommun. Förstudie genomfördes den 2 juni och fältinventering den 3, 4, 16, 17 och 22 juni 2017. Rapporten färdigställdes av Jonas Wäglind, Ekologa och den 3 juli 2017.

En naturvärdesinventering syftar till att lokalisera och redovisa betydelsefulla naturmiljöer (biotoper) och naturvårdsarter, som har betydelse för biologisk mångfald, inom ett avgränsat inventeringsområde.

Inför fältinventeringen gjordes en digital förstudie i syfte att finna digitaliserat material från Jordbruksverket, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen samt Artportalen. Materialet sammanställdes och ligger delvis till grund inför inventeringsarbete, då det digitaliserade materialet verifieras och bedömdes i fält.

Liggande rapport redovisar område **b** inom Snurrom verksamheter. Rapporten angående område **a** färdigställdes den 28 maj 2017 och redovisar området längs E22 (se figur 4.)

Figur 1. Fotograferad, den 17 juni 2017, inom inventeringsområdets centrala vid Snurroms verksamheter (Kläckeberga 10:1 och Västerslät 17:1) som domineras av förnygringsytor och yngre produktionsskog/granplanteringar. Granplanteringar har täta uppslag av triviallöv.

1. Metod

Inventeringsarbetet genomfördes enligt standarden för naturvärdesinventeringar (NVI) SS 199000:2014 med ett mindre tillägg av att koordinera punktojekt, som t.ex. värdefulla träd och naturvårdsarter. Detaljeringsgraden har varit ”detaljerad nivå” vilket innebär att minsta obligatoriska ytojekt är en yta av 10 m² eller mer eller ett linjeobjekt med en längd av över 10 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer. Punktojekten har omfattat grova-/jätteträd och naturvårdsarter t.ex. som arter omnämns i Artskyddsförordningen, rödlistade arter (Gärdenfors 2015), typiska arter - Natura 2000 och signalarter (Nitare 2000) samt andra arter som bedöms indikera hög biologisk mångfald.

1.1 Bedömningsgrunder

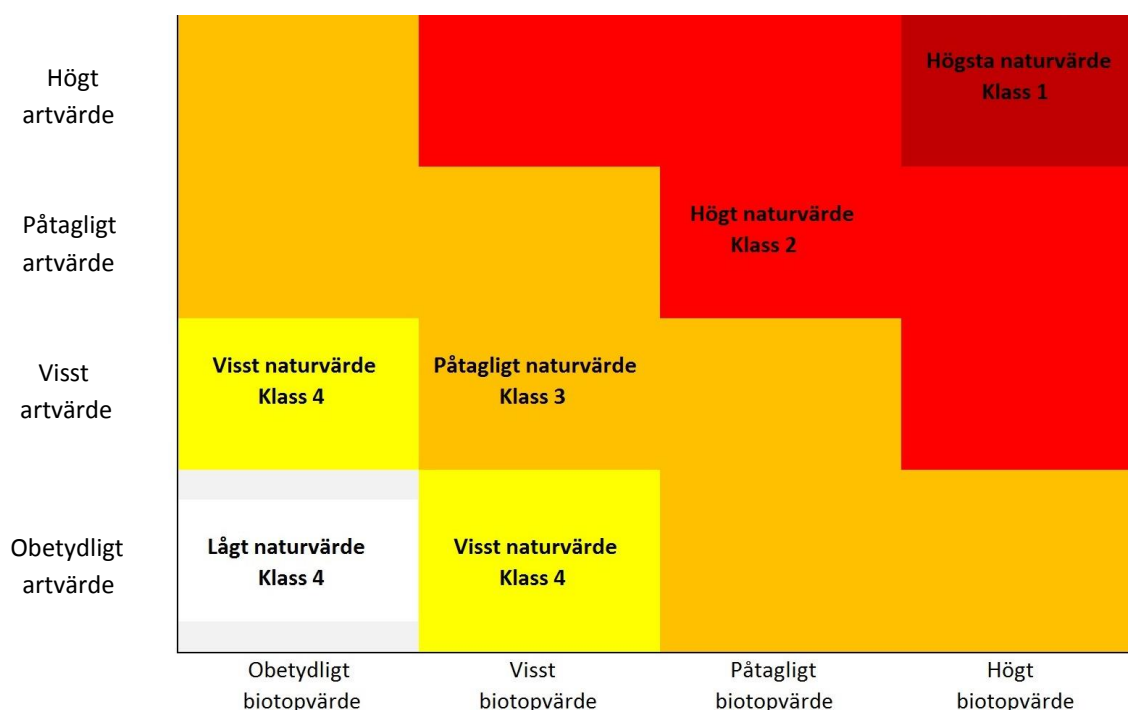
Naturvärdesbedömning har gjorts enligt Svensk standard SS 199000:2014 där ytor eller områden med viktiga naturvärde i normalfallet bedöms i följande fyra klasser: (se även figur 2).

Högsta naturvärde – naturvärdesklass 1 (mörkröd färg)

Högt naturvärde – naturvärdesklass 2 (röd färg)

Påtagligt naturvärde – naturvärdesklass 3 (orange färg)

Viss naturvärde – naturvärdesklass 4 (gul färg)

Figur 2. Naturvärdesbedömning vid NVI (SIS 2014a). Utfall för bedömningsgrund **art** respektive bedömningsgrund **biotop**, som leder till en viss värdeklass.

Denna naturvärdesinventering har bedömts enligt tre naturvärdesklasser, de tre högsta klasserna, högsta naturvärde (klass 1), högt naturvärde (klass 2) och påtagligt naturvärde (klass 3). Således har tillägget med naturvärdesklass 4 ej valts.

Naturvärdesbedömningen ska vila på kunskap om aktuella arters- och biotopers ekologi. Det förutsätter breda kunskaper och insikter om vilka arter och biotopkvaliteter som kan förväntas inom en viss biotop.

Den s.k. rödlistan används i denna rapport för klassificering av olika arters utdöenderisk samt en anvisning av de olika arternas bevarandestatus.

Påträffas rödlistade arter presenteras de enligt kategorier nedan:

RE Regionally extinct - Nationellt utdöd

CR Critically endangered - Akut hotad

EN Endangered - Starkt hotad

VU Vulnerable - Sårbar

NT Near threatened - Nära hotad

DD Data deficiency – Kunskapsbrist

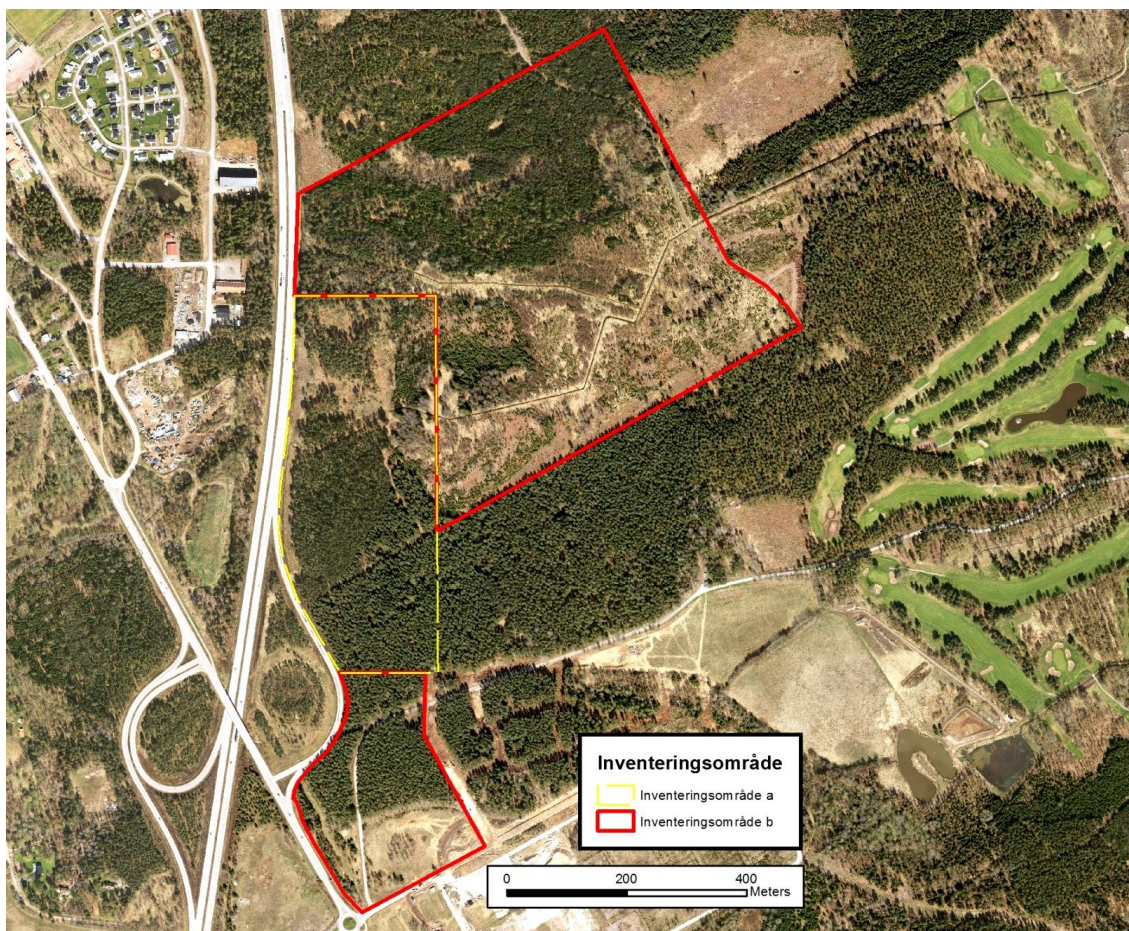
1.2 Bakgrund och områdesbeskrivning

Kalmar kommuns stadsbyggnadskontor arbetar med att ta fram flera detaljplaner för området vid Snurrom verksamheter samt för en ny bad- och friskvårdsanläggning. Området beläget strax norr om Kalmar tätort, sydost om samhället Lindsdal (se figur 3). Två inventeringsområden har en sammanlagd area om ca 43 hektar, där den norra inventeringsytan har en areal på ca 35 hektar.

Figur 3. Utdrag från översiktskartan där den plats som inventerades är markerad med på cirkel på figuren. Inventeringsområdet var ca 43 ha stort och ligger på fastigheterna Kläckeberga 10:1 och Västerslät 17:1, strax norr om Kalmar tätort.

Inventeringsområdet (se figur 4) domineras av en medelålders produktionsskog (35-65 år) som består av två större tallplanteringar, en i områdets södra del (5 ha) och den andra (11 ha) i området norra del (se sida 1, försättsbladet). Tallplanteringarna består vanligen av tall med inslag av ungt triviallöf med stor avsaknad av äldre lövträd och död ved. Tallplanteringarna har både gallrats och röjt under senare tid. Inom den centrala delen av inventeringsområdet breder en större förnygringsyta (17 ha) ut sig, vilket troligen avverkats under senare år (se figur 1). Inom inventeringsområdet nordvästra del finns ett kvarlämnat trädskikt med äldre asp, klibbal och skogsek. Området har delvis planterats med gran mellan de större lövträden. Inom de barrträdsplanterade områdena är buskskiktet starkt begränsat. Två mindre områden med blötare marker/sumpskog finns inom inventeringsområdets norra delar.

Figur 4. Den röda ytmärkning, på ortofoto från 2016, visar inventeringsområde b vid Snurrom verksamheter. Gul streckad ytmärkning visar inventeringsområde a, tidigare redovisad i rapport. Väster om röd ytmärkning ligger E22 i nordlig/sydlig riktning. Österut syns delar av Kalmar golfklubb.

2. Resultat

2.1 Inledning

Det inledande arbetet påbörjades den 2 juni 2017 med en digital förstudie, där ett antal geodata från olika myndigheter ordnades i ett ArcGIS-projekt. Geodata laddades ner från Jordbruksverket (TUVA), Länsstyrelsen (LST WebbGIS), Skogsstyrelsen (Skogsdataportalen) samt Artportalen (se tabell 1, Källa).

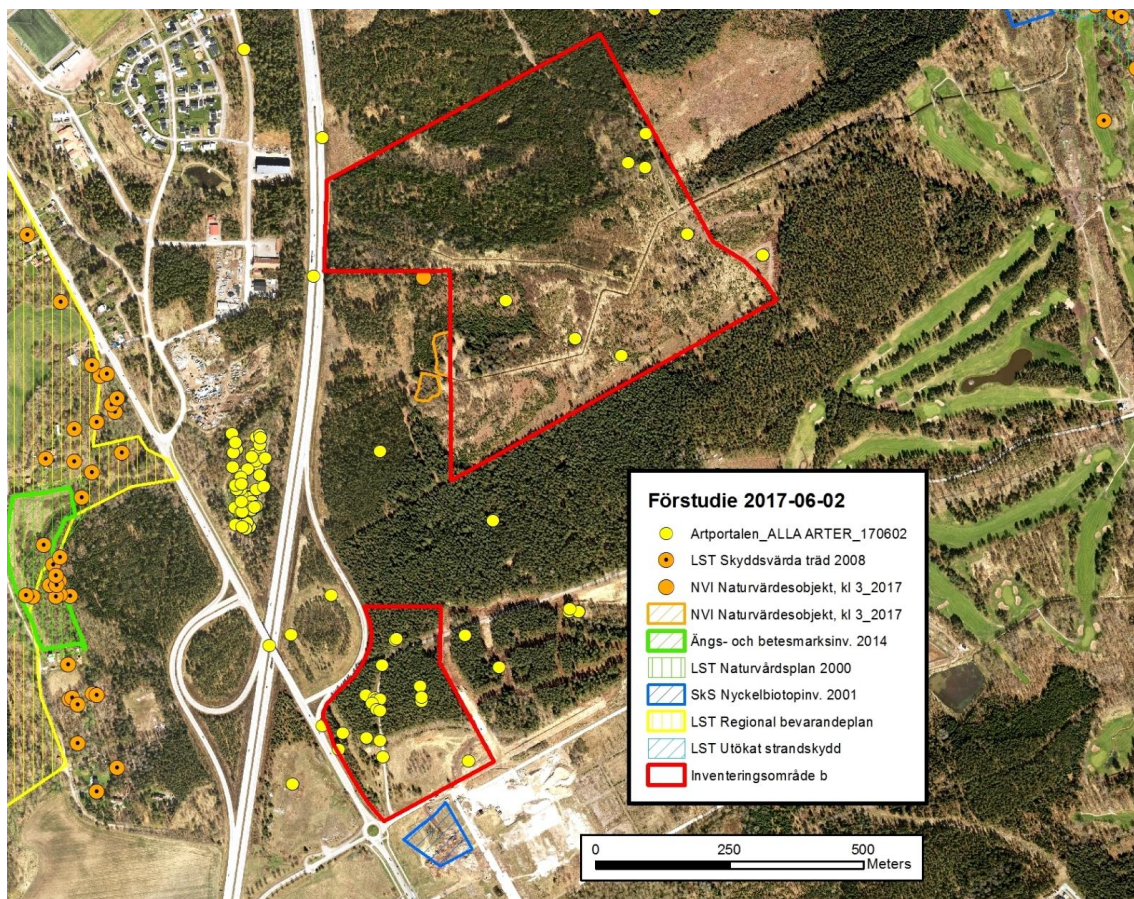
Tabell 1. Inhämtade relevanta geodata (SWEREF99 TM), 2017-06-02 med kända regleringar och digitaliserade naturvärden samt andra betydelsefulla skikt.

Data-set	Källa	Berör inventeringsområdet	Kommentar
Nationalpark	LST WebbGIS	Nej	
Naturresevat	LST WebbGIS	Nej	
Natura 2000 områden	LST WebbGIS	Nej	
Våtmarkinv. (VMI)	LST WebbGIS	Nej	

Skyddsvärda träd	LST WebbGIS	Nej	
Strandskydd, utökat	LST WebbGIS	Nej	
Biotopskydd	Skogsdataportalen	Nej	
Nyckelbiotop	Skogsdataportalen	Nej	
Nyckelbiotop, bolag	Skogsdataportalen	Nej	
Naturvärden	Skogsdataportalen	Nej	
Naturvårdsavtal	Skogsdataportalen	Nej	
Sumpskog	Skogsdataportalen	Nej	
Jordbruksmark	Jordbruksverket, TUVÅ	Nej	
Artportalen fåglar	Artportalen.se	Ja	Fåglar, kärlväxter, reptiler insekter och däggdjur redovisas i tabell 2.

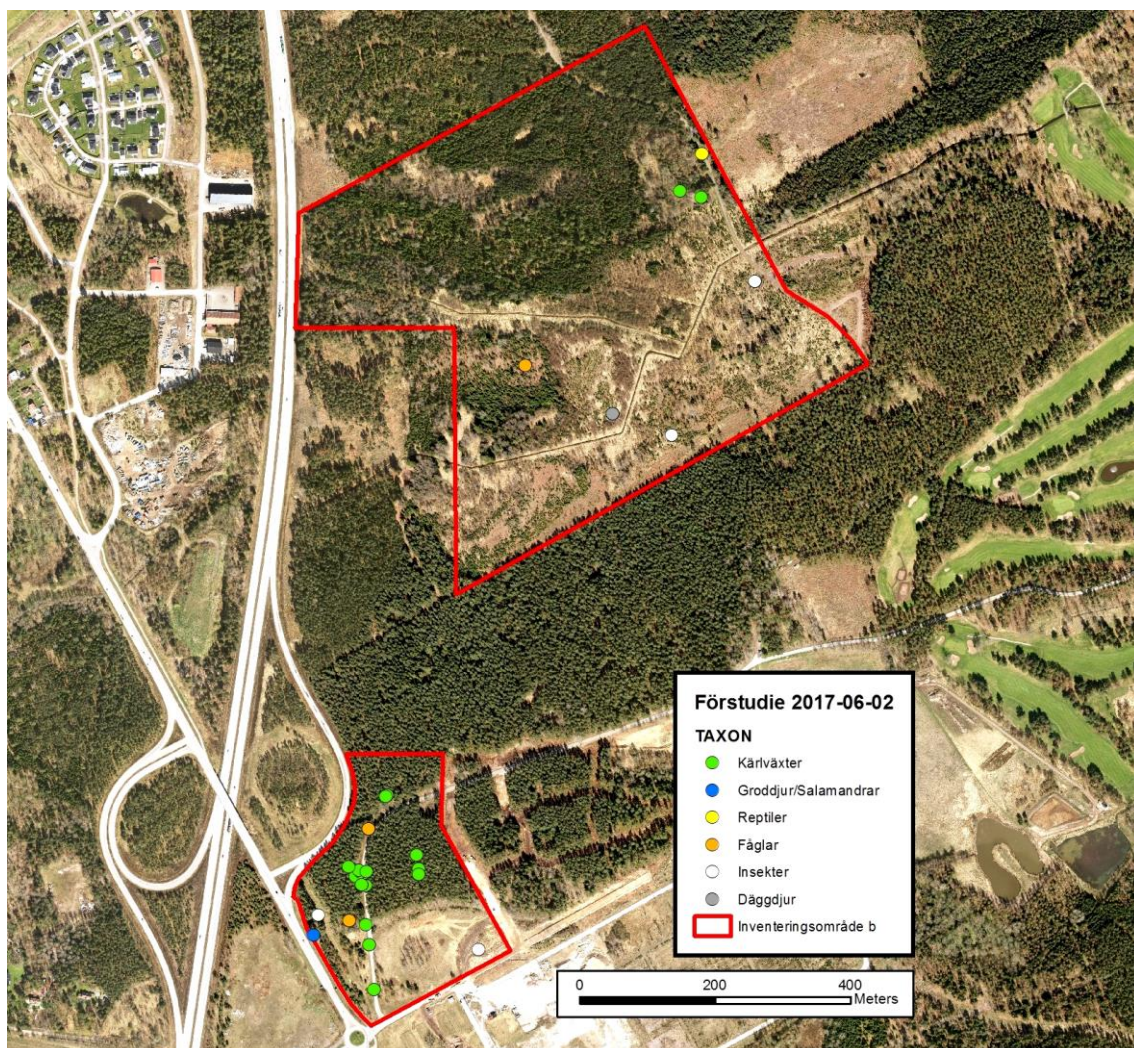
2.2 Förstudie

Resultatet från förstudien visade att inga regleringar har noterats inom inventeringsområdet. Endast Artportalens geodata berör inventeringsområdet med ett antal rapporterade arter, däribland finns både rödlistade och skyddade arter. Resultatet av förstudien kan ses i tabell 2 och figur 5 och 6.

Figur 5. Figuren visar de dataset som geografiskt ligger närmast närområdet vid inventeringsområdet. De gula punkterna redovisar av allmänheten rapporterade arter till är Artportalen, åren 2000-2017.

Totalt har allmänheten rapporterat 117 olika fynd av kärlväxter, reptiler, groddjur/salamandrar, fåglar, insekter och däggdjur inom inventeringsområde b, åren 2000 till 2017. Vissa fynd såsom plattlummer har rapporterats 13 gånger under perioden. Av de 117 olika fynden var 70 kärlväxter, 20 fåglar, 18 insekter och 9 övriga taxon. Den allra största andelen av artfynden var triviala arter som t.ex. amiralfjäril, rådjur och vartbjörk. Medan andra intressanta artfynd som kornknarr, plattlummer och vanlig snok bör kommenteras i redovisningen.

Figur 6. Redovisat resultat år 2000-2017 från Artportalen 170602. Artportalens av allmänheten rapporterade fynd, uppdelade i olika taxon (djur och växt-grupper).

Tabell 2, redovisar ett urval av de arter som rapporterats till Artportalen åren 2000-2017 som kan ha en viss betydelse för biologisk mångfald. Det är främst rödlistade arter, naturvårdsarter och arter som har en viss skyddsstatus som redovisas.

Tabell 2. Redovisat resultat från Artportalen 170602. Endast ett geodatset berör inventeringsområdet som redovisas i tabellen nedan.

Punkt-objekt	Kategori	Art	Status	Beskrivning, rapportör
Grön punkter, (7 punkter) södra ytan (noggr. 25 m)	Kärlväxter	Plattlumner <i>Lycopodium complanatum</i>	Fridlyst (9§) Signalart (SkS) Habitatdirektiv bilaga 5	Senaste rapporterad av Jan-Olof Pettersson, fullt utvecklade blad i vägkant, 2016-02-19 Aktuell uppgift.
Grön punkt, norra ytan (noggr. 250 m)	Kärlväxter	Svinrot	Naturvårdsart	Fem plantor, rapporterade av Carl-Johan Månsson, 2016-05-31. Aktuell uppgift.
Grå punkt, norra ytan (noggr. 200 m)	Groddjur	Åkergroda <i>Rana arvalis</i>	Fridlyst (4&5§) Habitatdirektiv bilaga 4 Bernk. Bilaga II	Två adult åkergrodor, observerade vid diket av Carl-Johan Månsson, 2014-06-21, som snabbt hoppade ner i diket. Aktuell uppgift.
Blå punkt, södra ytan (noggr. 50 m)	Salaman-drar	Större vatten-salamander <i>Triturus cristatus</i>	Fridlyst (4&5§) Habitatdirektiv bilaga 2 och 4 Bernk. Bilaga II	Rapporterad av Carl-Johan Månsson, 2015-04-11, som befann sig på cykelbanan, ca 20 cm lång, möjligen på väg mot vatten västerut eller österut. Aktuell uppgift.
Vit punkt, norra ytan (noggr. 250 m)	Reptiler	Vanlig snok <i>Natrix natrix</i>	Fridlyst (6§) Bernkonvention Bilaga III	En adult vanlig snok, rapporterad av Carl-Johan Månsson, 2014-09-12, Aktuell uppgift.
Gul punkt, norra ytan (noggr. 250 m)	Reptiler	Kopparödla	Fridlyst (6§) Bernkonvention Bilaga III	En adult kopparödla, rapporterad av Carl-Johan Månsson, 2014-08-01, Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Kornknarr <i>Crex crex</i>	Fridlyst (4§) NT (Rödlistan) Fågeldirektivet	Spel/sång, rapporterad av Dan Bengtsson, 2017-05-19 kl: 08:30. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Röd glada <i>Milvus milvus</i>	Fridlyst (4§) NT (Global) Fågeldirektivet	Födosökande, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Födosökande, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	Fridlyst (4§) VU (Rödlistan) Bernk. Bilaga II	Födosökande, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Tornfalk, hona <i>Falco tinnunculus</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Födosökande, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Spel/sång, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Spel/sång, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Spel/sång, rapporterad av Micke Johansson, Ulric Ilvéus 2016-06-07. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Röd glada <i>Milvus milvus</i>	Fridlyst (4§) NT (Global) Fågeldirektivet	Förflygande, rapporterad av Mats Hannerz, 2016-04-30. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 200 m)	Fågel	Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Rastande, rapporterad av Jan-Olof Pettersson, Bernt Andersson mfl. 2016-04-29. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 200 m)	Fågel	Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Förflygande, rapporterad av Jan-Olof Pettersson, Bernt Andersson mfl. 2016-04-29. Aktuell uppgift.

Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Rödstrupig piplärka <i>Anthus cervinus</i>	Fridlyst (4§) VU (Rödlistan) Bernk. Bilaga II	Sträckande S, rapporterad av Lennart Andersson, 2015-09-19. Inaktuell uppgift, nordlig häckande art.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Mindre strandpipare <i>Charadrius dubius</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Observation i häckningstid, rapporterad av Bo Lundström, Tore Hagberg mfl. 2013-04-23. Aktuell uppgift.
Orange punkt, södra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Mindre strandpipare <i>Charadrius dubius</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga II	Rastande, rapporterad av Jan Ottosson 2011-07-03. Aktuell uppgift.
Orange punkt, norra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Korp <i>Corvus corax</i>	Fridlyst (4§) Bernkonvention Bilaga III	Förflygande, rapporterad av Tommy Lindberg, 2010-09-10. Aktuell uppgift.
Orange punkt, norra ytan (noggr. 275 m)	Fågel	Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	Fridlyst (4§) Bernk. Bilaga II	Stationär, rapporterad av Tommy Lindberg, 2009-09-11. Aktuell uppgift.
Vit punkt, norra ytan (noggr. 250 m)	Insekter	Mindre bastardsvärmare <i>Zygaena viciae</i>	NT (Rödlistan)	Tre, rapporterade av Carl-Johan Månsson, 2014-07-20, Aktuell uppgift.
Vit punkt, norra ytan (noggr. 250 m)	Insekter	Mindre bastardsvärmare <i>Zygaena viciae</i>	NT (Rödlistan)	Tio, rapporterade vid vägaren som klipps av Carl-Johan Månsson, 2010-07-22, Aktuell uppgift.

Angående Länsstyrelsens synpunkter kring naturinventeringen

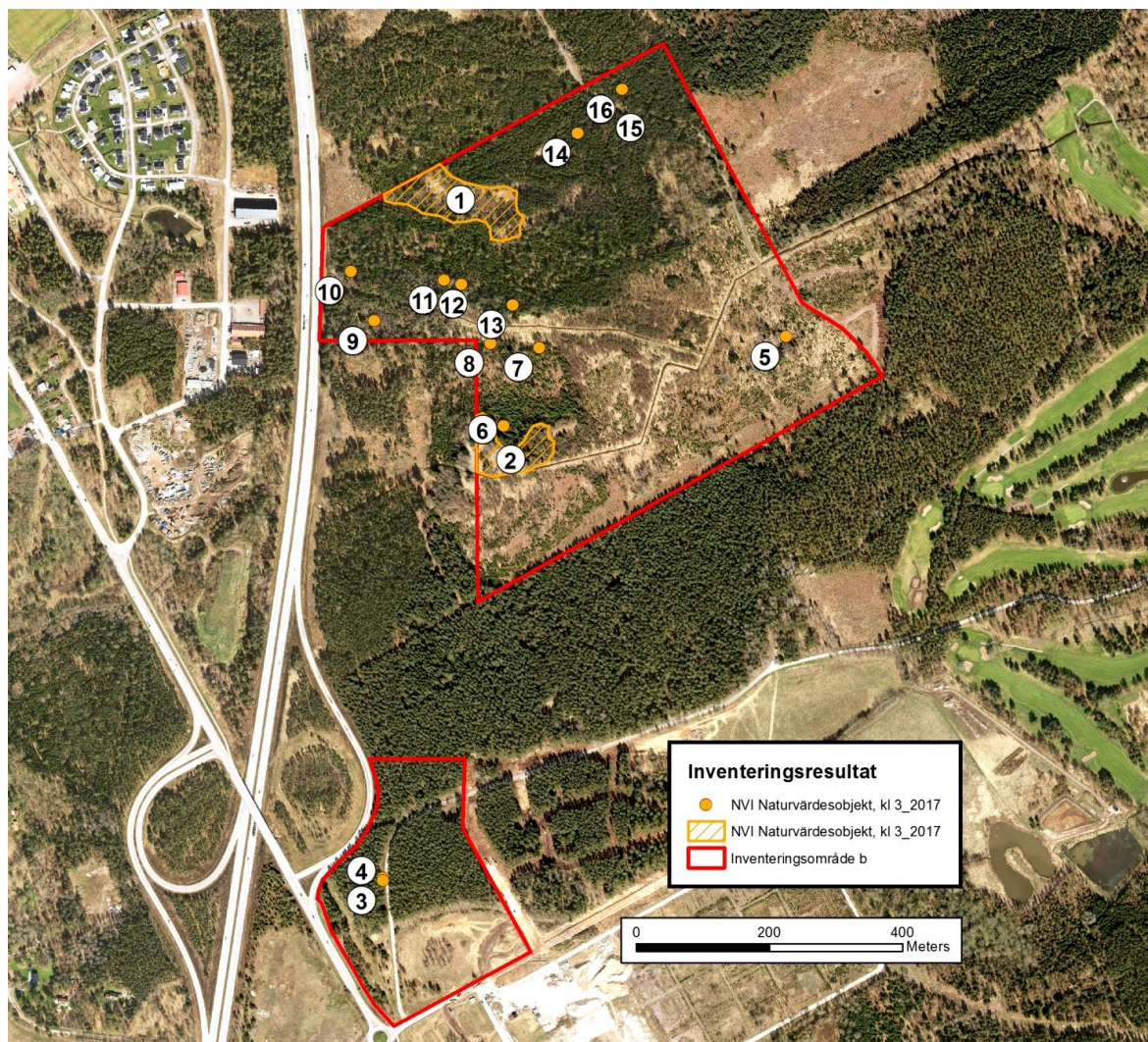
Under naturvärdesinventeringen som genomförts under perioden den 3, 4, 16, 17 och 22 juni 2017, har omnämnda skyddsvärda arter och dessa arters livsmiljöer särskilt eftersökts och om möjligt finna någon av de arterna: sandädla, mindre- och större vattensalamander, skogsödla, kopparödla, vanlig snok, huggorm, ekoxe, citronfläckad kärrtrollslända och plattlummer, i området. Särskild tid har lagts på de arter och deras livsmiljöer som rapporterats inom inventeringsområdet. Arterna som eftersöktes var åkergroda, större vattensalamander, kopparödla och vanlig snok. Vidare har de andra arternas livsmiljöer eftersökt.

Under eftersök av citronfläckad kärrtrollslända, vanlig snok och åkergroda samt ekoxe har en kikare av märket Opticron Verano 8x42 BGA används. Fältarbetet har skett under soliga och varma, relativt vindstilla, dagar främst den 17 och 22 juni 2017, då samtliga diken och dess närområden inventerats. Vid inventeringen har jag flyttat mig sakta framåt, synat av området, stannat en stund vid lämpliga platser medan jag sökt av närområdet. Påträffades skogsek längs dikena har dessa också granskats med kikare.

2.3 Naturvärdesobjekt

Fältarbetet som genomförts under perioden den 3, 4, 16, 17 och 22 juni 2017, då hela inventeringsområdet genomsöktes på viktiga biologiska värden. Vid inventeringen identifierades två naturvärdesobjekt med påtagligt naturvärde (klass 3) samt ett antal punktojekt (se figur 7). Naturvärdesobjekt 1 ligger inom inventeringsområdet norra del och är en alsumpskog. Naturvärdesobjekt 2 ligger i anslutning till det tidigare inventeringsområdet (a) och är en del av en större alsumpskog.

Naturvärdesobjekten 1 och 2 är utpräglade alsumpskogar med stor dominans av klibbal (> 50 %) med ett visst inslag av ädellöv, vårtbjörk och undertryckta granar och är klassade som påtagligt naturvärde, klass 3.

Figur 7. 16 olika identifierade naturvärdesobjekt redovisas geografiskt inom inventeringsområdet vid Snurrom verksamheter. Två klassade naturvärdesobjekten är ytobjekt (1-2) och 14 punktobjekt (3-16).

Punktobjekten (se figur 7) samtliga klassade som påtagligt naturvärde, är kärlväxt, grova träd, torrakor och vindfällan. Naturvärdesobjekt 3 och 4 är två begränsade ytor (1-2 m²) med Skogsstyrelsens signalart, plattlummer. Naturvärdesobjekt 3 har 4 små plantor med plattlummer sittandes på vägrenen mot asfalsvägen. Naturvärdesobjekt 4 har 6 små plantor med plattlummer sittandes på vägrenen mot skogsbeståndet, med någon meter längre avstånd till asfalten. Naturvärdesobjekt 5 är en grövre torraka av tall som lämnats kvar efter avverkningen. Naturvärdesobjekt 10 är ett vindfälle skogsek med en stor andel klibbticka. De sista tio naturvärdesobjekten 6-9 och 11-16 är grova träd av asp, skogsek och tall, enligt Skogsstyrelsens definition.

Naturvärdesobjekt 1 Klass 3 Alsumpskog 1,15 ha

Område 1 är en avgränsad alsumpskog med stor dominans av klibbal tillsammans med inslag av ädellöv. Alsumpskogen påverkas genom vattenfluktuationer vilket skapar öppna vegetationsfattiga ytor. Dessa helt öppna ytor, där ljusinstålning kommer till i skogsbeståndet ger varma biologiskt viktiga gläntor.

Naturvärdesbedömning

Området har ett påtagligt naturvärde, med ett trädsnitt som täcks av minst 50 % yngre och medelålders klibbal. Inom objektet flera finns grova klibbalar och flerstammiga socklade albuketter. Några av klibbalarna är hålträdd. Flera biologiskt värdefulla grova skogsekar finns inom naturvärdesobjektet. Det finns också ståtliga aspar och tall inom objektet. I området finns biologiskt viktig stående och liggande död lövved. Alsumpskogen har påverkas negativt av tidigare gallringar.

Beskrivning

Objektet karaktäriseras av ett skogsbestånd med klibbal och vegetationslösa ytor som skapats genom årliga vattenfluktuationer. Flera individer har utformat buketter stående på utvecklade socklar. På torrare ytor har skogsekar och undertryckta granar etablerat sig inom den avgränsade ytan. Området självgallas delvis genom årliga vattenfluktuationer. Buskskiktet är outvecklat beroende på tidigare röjningar och gallringar. Fältskiktet är sparsamt men främst har blåsstarr, flaskstarr, gul svärdsilja, grenrör, rankstarr och skogsbräken påträffas. Blåmossa har påträffats på torrare små ”öar” i alsumpskogen.

Naturvårdsarter

Rankstarr *Carex elongata* (Skogsstyrelsens signalart)

Blåmossa *Leucobryum glaucum* (Skogsstyrelsens signalart, Habitatdirektivets bilaga 5)

Bild 1. Fotografi från naturvärdesobjekt 1 (påtagligt naturvärde, klass 3). En alsumpskog utvecklad av vattenfluktuationer med en stor andel (> 50 %) klibbal. Några klibbalar har utvecklat karaktärs dragen, flerstammiga individer med utbildade socklar. Flera undertryckta granar syns främst i bild.

Naturvärdesobjekt 2 Klass 3 Alsumpskog 0,65 ha

Område 2 är del av en avgränsad intilliggande alsumpskog med stor dominans av klibbal med inslag ädellöv och äldre grova granar. Alsumpskogen påverkas positivt genom fluktuationer i vattennivån vilket genererar öppna trädlösta gräsrika ytor. Ett par askar påträffades i området. Några grova vindfällen och död ved finns inom den avgränsade ytan. Häckande större hackspett och spår av spillkråka har påträffas inom objektet.

Naturvärdesbedömning

Området har ett påtagligt naturvärde, med ett trädskikt som täcks av minst 50 % yngre och medelålders klibbal. Inom området finns flerstammiga socklade buketter med klibbal (se bild 2). I alsumpskogen påträffades relativt stor andel stående och liggande död ved, både barr- och lövträd. Området påverkas negativt av en större kanal som dränerar alsumpskogen. Naturvärdesobjektet har delvis påverkats negativt av tidigare gallringar.

Beskrivning

Objektet karaktäriseras av ett glest skogsbestånd med klibbal och vegetationslösa ytor som skapats genom årliga vattenfluktuationer. Flera individer har utformat albuketter stående på utvecklade socklar. På torrare ytor inom den avgränsade ytan har undertryckta granar etablerat sig. Området sjölgallras med årliga vattenfluktuationer. I buskskiktet är fattigt består främst av hassel och rönn samt täta uppslag av yngre klibbal. Fältskiktet inom den avgränsade ytan består av främst av större bestånd med brännässla, grenrör, gul svärdsilja, hallon, harsyra, och skogsbräken. En del mindre ytor saknar helt fältskikt.

Naturvårdsarter

Ask *Fraxinus excelsior* (EN - starkt hotad)

Glansfläck *Arthonia spadicea* (Skogsstyrelsens signalart)

Bild 2. Fotografi från naturvärdesobjekt 2 (påtagligt naturvärde, klass 3). En utvecklad alsumpskog med ett trädskikt med en stor andel (> 50 %) klibbal. Några klibbalar har flerstammiga individer med utbildade socklar, där omkretsen kan uppgå till 3 meter. Enskilda stammar av klibbal kan ha en diameter uppemot 80 centimeter. Undertryckta granar finns här och var på torrare ytor.

Naturvärdesobjekt 3 Klass 3 Kärlväxt Plattlumner

Naturvärdesobjekt 3, fyra plantor plattlumner sittande i vägrenen mot asfaltsvägen. Plantorna uppvisar tecken på livskraft eftersom alla plantorna har ljusgröna årsskott. Området de växer på är begränsat till några få kvadratmeter.

Naturvärdesobjekt 4 Klass 3 Kärlväxt Plattlumner

Naturvärdesobjekt 4, sex plantor plattlumner (fem i en mindre grupp och en planta enskilt) sittande i vägrenen mot skogsbeståndet. Plantorna uppvisar tecken på livskraft eftersom alla plantorna har ljusgröna årsskott. Området de växer på är begränsat till möjligen ca 6 kvadratmeter av långt utbredningsområde.

Bild 3. Visar naturvärdesobjekt 5, med sex små plantor med plattlumner (finns innanför de vita streckade ringarna) som sitter i vägslätten mot skogsbeståndet (västra slätten).

Naturvärdesobjekt 5 Klass 3 Död ved/träd Tall

Naturvärdesobjekt 5, en torraka av tall, 45 centimeter (omkrets: 141 centimeter) grov. På tallstammen har håligheter identifierats. Stående död ved är ett viktigt biologiskt inslag eftersom ett stort antal naturvårdsarter är starkt knutna just till stående död ved.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på torrakan vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 6 Klass 3 Grovt träd Skogsek

Naturvärdesobjekt 6, en 90 centimeter (omkrets: 283 centimeter) grov skogsek.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova skogseken vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 7 Klass 3 Grovt träd Asp

Naturvärdesobjekt 7, en 63 centimeter (omkrets: 199 centimeter) grov asp.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova aspen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 8 Klass 3 Grovt träd Skogsek

Naturvärdesobjekt 8, en ståtlig 87 centimeter (omkrets: 272 centimeter) grov skogsek. Skogseken är ett hålträd och har även barklös stamved.

Naturvårdsarter

Gammalgranslav, ett större bestånd påträffades på stammen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 9 Klass 3 Grovt träd Skogsek

Naturvärdesobjekt 9, en 80 centimeter (omkrets: 250 centimeter) grov skogsek.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova skogseken vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 10 Klass 3 Död ved/träd Skogsek

Naturvärdesobjekt 10, en 40 centimeter (omkrets: 126 centimeter) grov skogsek.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova skogseken vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 11 Klass 3 Grovt träd Asp

Naturvärdesobjekt 11, en 62 centimeter (omkrets 196 centimeter) grov asp. På aspens stam har håligheter och barklös stamved identifierats.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova aspen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 12 Klass 3 Grovt träd Asp

Naturvärdesobjekt 12, en 62 centimeter (omkrets 197 centimeter) grov asp. På aspens stam har håligheter/bohål identifierats. På den grova aspen växer aspticka.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova aspen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 13 Klass 3 Grovt träd Skogsek

Naturvärdesobjekt 13, en ståtlig 92 centimeter (omkrets: 290 centimeter) grov skogsek.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova skogseken vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 14 Klass 3 Grovt träd Tall

Naturvärdesobjekt 14, en 75 centimeter (omkrets: 236 centimeter) grov tall.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova tallen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 15 Klass 3 Grovt träd Tall

Naturvärdesobjekt 15, en 88 centimeter (omkrets: 276 centimeter) grov tall.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova tallen vid inventeringstillfället.

Naturvärdesobjekt 16 Klass 3 Grovt träd Tall

Naturvärdesobjekt 16, en 78 centimeter (omkrets: 245 centimeter) grov tall.

Naturvårdsarter

Inga naturvårdsarter påträffades på den grova tallen vid inventeringstillfället.

3. Potentiella livsmiljöer för skyddsvärda arter

En av Länsstyrelsens omnämnda skyddsvärda arter påträffades under fältarbetet inom inventeringsområdet, med utgångspunkt från de skyddsvärda arter som omnämns före inventeringen. Plattlumner påträffades vid den lokal där arten rapporterats ett antal gånger, men har troligen en tillbakagående trend. Av de andra omnämnda skyddsvärda arterna har ingen noterats. Omnämnda arter såsom sandädla, mindre- och större vattensalamander, skogsödla, kopparödla, vanlig snok, huggorm, ekoxe, citronfläckad kärtröllslända förekommer relativt sällsynt inom olika livsmiljöer och kan rör sig inom förhållandevis stora områden.

Sandödla

Sandödla har eftersökt, främst längst i den södra delen av inventeringsområdet, där öppna schaktade ytor påträffats under senare år. Ingen sandödla har identifierats. Inventeringsområdets öppna och sand- och jordrika struktur har sannorlikt täckts med igenväxande vegetation (gräs och sly) vilket genererar till ett fuktigare och svalare mikroklimat. Återstående ytor av inventeringsområdet är inget lämpligt eller passande livsmiljö för sandödla.

Mindre- och större vattensalamander

Mindre- och större vattensalamander har eftersökts främst där en rapporterad (2015) observation gjorts i inventeringsområdets sydvästra del samt runt de diken som finns inom inventeringsområdets norra delar. Ingen vattensalamander av de två arterna har påträffats under fältarbetet. Likaså har livsmiljöer eftersökts och stor frånvaro av vattenhållande dammar och hål har konstaterats. Tidigt på säsongen finns det öppna vattenspeglar på en del mindre ytor men inom kort torkar de ut, i och med dräneringen av området med kanaler och bebyggelse. Salamandrar förflyttar sig troligen genom området eftersom en hel del observationer registerats hör i närområdet.

Skogsödla

Skogsödla har eftersökt, främst i den södra delen och vid de skogliga föryngringsytorna i områdets centrala delar av inventeringsområdet. Ingen skogsödla har påträffats. Skogsödla förflyttar sig troligen efter behov eftersom att igenväxningsvegetationen förändrar livsmiljön på de platser arten rapporterats.

Kopparödla

Kopparödla har eftersökt, främst i den södra delen varmare delen och vid de skogliga föryngringsytorna i områdets centrala delar av inventeringsområdet, där kopparödla har rapporterats 2014. Ingen kopparödla har påträffats. Kopparödla förflyttar sig troligen efter behov eftersom att igenväxningsvegetationen förändrar livsmiljön på de platser arten rapporterats. Kopparödla har potentiella livsmiljöer vid och runt den grusväg som sträcker sig längs inventeringsområdets östra sida.

Vanlig snok

Vanlig snok har eftersökt, främst i diket som sträcker sig rakt igenom inventeringsområdet i öst-västlig riktning och vid de skogliga föryngringsytorna i områdets centrala delar, där vanlig snok har rapporterats 2014. Ingen vanlig snok har påträffats. Snoken förflyttar sig troligen efter behov eftersom att igenväxningsvegetationen förändrar livsmiljön på de platser arten rapporterats. Vanlig snok har potentiella livsmiljöer vid diket och runt i de öppna miljöerna som sträcker sig längs inventeringsområdets östra centrala delar.

Huggorm

Huggorm har eftersökt, främst i den södra och varmare delen samt vid de skogliga föryngringsytorna i områdets centrala delar av inventeringsområdet. Ingen huggorm har noterats. Huggormen förflyttar sig sannolikt efter behov eftersom att igenväxningsvegetationen förändrar livsmiljön.

Ekoxe

Ekoxen har eftersökt, främst i västra delen med en hel del skogsek och lite varmare miljöer och vid de skogliga föryngringsytorna i områdets centrala delar av inventeringsområdet. Ingen ekoxe har påträffats. Inga potentiella livsmiljöer har påträffats inom inventeringsområdet. De största ytorna består av barrskogsbestånd eller föryngringsytor som har kraftig igenväxningsvegetation.

Citronfläckad kärrtrollslända

Citronfläckad kärrtrollslända har eftersökt under solvarma timmar den 17 och 22 juni 2017, längs det dike som sträcker sig igenom inventeringsområdet. Diket är visserligen vattenförande men håller endast små öppna vattenspeglar (några kvadratmeter). Diket beskuggas helt (främst i den västra delen) eller under delar av dagen i den östra delen. Citronfläckad kärrtrollslända har större krav på sin livsmiljö, med större solbelysta dammar och vattenspeglar samt högvuxen och varierande vegetation.

Kornknarr

Kornknarr noterad i maj 2017 i den södra delen av inventeringsområdet. Under fältarbetet har ingen kornknarr iakttagit eller någon spelande hanne hörts. Området i den allra sydligaste delen av inventeringsområdet kan tänkas vara en potentiell livsmiljö för kornknarr (se bild 4). Igenväxande tidigare öppna friska till fuktiga marker, med halvhögt gräs och öppnare ytor karakteriserar området.

***Bild 4.** Visar en potentiell livsmiljö för kornknarr, med igenväxande gräsmarker, mindre öppnare ytor och inget brukande av gräsmarken. Fotografiet är fotograferat i inventeringsområdets sydligaste del den 17 juni 2017.*

4. Sammanfattande slutsats

Inventeringsområdet, område b vid Snurroms verksamheter, utgörs av ett ca 43 hektar stort etableringsområde som saknar höga naturvärden. Inom inventeringsområdet påträffades två ytor med påtagliga naturvärden (klass 3) samt två mindre objekt med plattlummer och 12 skyddsvärt trädobjekt. För att utveckla etableringsområde biologiska värden är det viktigt att dessa tillgodoses och bevaras vid kommande exploateringar. Genom bevara och utveckla de utmarkerade naturvärdesobjekten, kan områdets naturvärden utvecklas och på sikt gynna den biologiska mångfalden.

Referenser

- Ehnström, B. & Holmer M. 2012. *Asp, darrar min asp, myllrar min värld*. Centrum för biologisk mångfald. Elanders förlag, Stockholm.
- Gärdefors, U. 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015 – The 2015 Red List of Swedish Species*. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Gärdefors, U. m.fl. 2002. *Hundraelva nordiska evertebrater.Handledning för övervakning av rödlistade småkryp*. Nordiska ministerrådet Köpenhamn och Artdatabanken Uppsala. Trydells Tryckeri, Laholm.
- Hallingbäck, T. & Holmåsen, I. 2008. *Mossor – en fälthandbok*. Stenströms bokförlag AB
- Hallingbäck, T. (red.) 2013. *Naturvårdsarter*. ArtDatabanken SLU. Uppsala.
- Karlsson, T. 2015. *Östergötlands trollsländor*. Entomologiska föreningen Östergötland.
- Krok, Th. O. B. N. & Almquist, S. 2001. *Svensk flora*. 28 ed., Liber, Stockholm
- Moberg, R., Holmåsen, I. 2008. *Lavar - en fälthandbok*, Grahns tryckeri AB, Lund.
- Mossberg, B., Stenberg, L. 2003. *Den nya nordiska floran*, Wahlström & Widstrand.
- Nitare J. 2000. *Signalarter, Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsens förlag.
- Norén, M., Nitare, J., Larsson, A., Hultgren, B. & Bergengren, I. 2002. *Handbok för inventering av nyckelbiotoper*. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Swedish Standards Institute, SIS. 2014a. *Svensk standard SS 199000:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. SIS Förlag AB, Stockholm.
- Swedish Standards Institute, SIS. 2014b. *Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000*. SIS Förlag AB, Stockholm

Digitala referenser

- Artportalen, 2017-06-02. Utsök av inrapporterade arter av fåglar (2000-2017), insekter (2000-2017) och växter (2000-2017). <http://www.artportalen.se>.
- Jordbruksverket, 2017-06-02. Utsök av databasen TUVÅ av aktuella/inaktuella jordbruksblock, med dess tillhörande information. <http://www.jordbruksverket.se>.
- Länsstyrelsen, 2017-06-02. Utsök av databasen WebbGIS och nationell geodata. <http://www.lansstyrelsen.se/GIS>
- Skogsstyrelsen, 2017-06-02. Utsök av databasen skogsdataportalen och skogens pärlor. <https://skogskartan.skogsstyrelsen.se/skogskartan/>